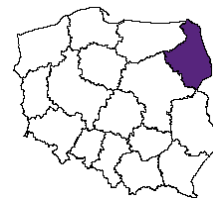

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU
ul. Krakowska 13, 15-959 Białystok

Kontakt: e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl
tel. 85 749 77 00
faks 85 749 77 79

Internet: www.stat.gov.pl/urzedz/bialystok

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO WE WRZEŚNIU 2012 R.

Nr 9/2012

opublikowany 26.10.2012 r.

- ⇒ W okresie styczeń–wrzesień 2012 r. utrzymał się wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku i wyniósł 0,9%. Stopa bezrobocia rejestrowanego we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 13,8% i zmniejszyła się w odniesieniu do zaobserwowanej w poprzednim miesiącu, ale była nadal wyższa niż rok wcześniej.
- ⇒ W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy 2012 r. wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 3,7% i był niższy od zanotowanego przed rokiem.
- ⇒ We wrześniu br. ceny większości towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku. Największe zmiany nastąpiły w grupie artykułów żywnościowych, wśród których najbardziej zdrożały cytryny i jaja kurcze, natomiast największy spadek cen odnotowano w grupie warzyw. Znacząco wzrosły także ceny towarów i usług konsumpcyjnych w zakresie transportu oraz opłaty za niektóre usługi związane z utrzymaniem mieszkania.
- ⇒ Na rynku rolnym w okresie styczeń–wrzesień br., w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, stwierdzono wzrost cen skupu ziemniaków oraz żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego, zaś spadek cen zbóż. Jednocześnie na targowiskach zdrożały żyto i zwierzęta gospodarskie, a staniały pszenica i ziemniaki. Zmiany cen obserwowane w analizowanym okresie wpłynęły na poprawę opłacalności tuczu trzody chlewnej.
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy 2012 r. kształtowała się nadal na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 9,6%). Podobnie jak rok wcześniej, wzrosła również wartość produkcji budowlano-montażowej w skali roku (o 4,6%).
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w ciągu pierwszych trzech kwartałów br. była większa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (o 22,2%), podczas gdy przed rokiem zanotowano jej spadek w ujęciu rocznym. Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualni.
- ⇒ W okresie styczeń–wrzesień br. zanotowano wzrost sprzedaży detalicznej towarów (o 7,1%), zaś spadek sprzedaży hurtowej (o 0,1%) w skali roku, podczas gdy rok wcześniej zaobserwowano odwrotne kierunki zmian.

SPIS TREŚCI

Strona

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	10
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	15
Budownictwo mieszkaniowe	17
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie podlaskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- *o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,*
- *o sektorze przedsiębiorstw dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,*
- *o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,*
- *o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,*
- *o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.*

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2005 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

W Komunikację zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje PKD	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy PKD	
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(—)	—	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo podlaskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez Urząd Statystyczny w Białymstoku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 98,7 tys. osób, tj. o 0,2% wyższym od zanotowanego w poprzednim miesiącu, zaś w odniesieniu do analogicznego okresu 2011 r. jego wysokość nie uległa istotnej zmianie (we wrześniu ubiegłego roku wzrosło odpowiednio o 2,0%). **Stopa bezrobocia** była nadal wyższa niż przed rokiem (13,8% wobec 13,4%).

W okresie styczeń–wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 99,0 tys. osób i było o 0,9% wyższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W sektorze publicznym ukształtowało się ono na poziomie 9,4 tys. osób, tj. o 1,8% wyższym niż przed rokiem, natomiast w sektorze prywatnym wyniosło 89,7 tys. osób i zwiększyło się o 0,8% w stosunku do zanotowanego w analogicznym okresie ubiegłego roku.

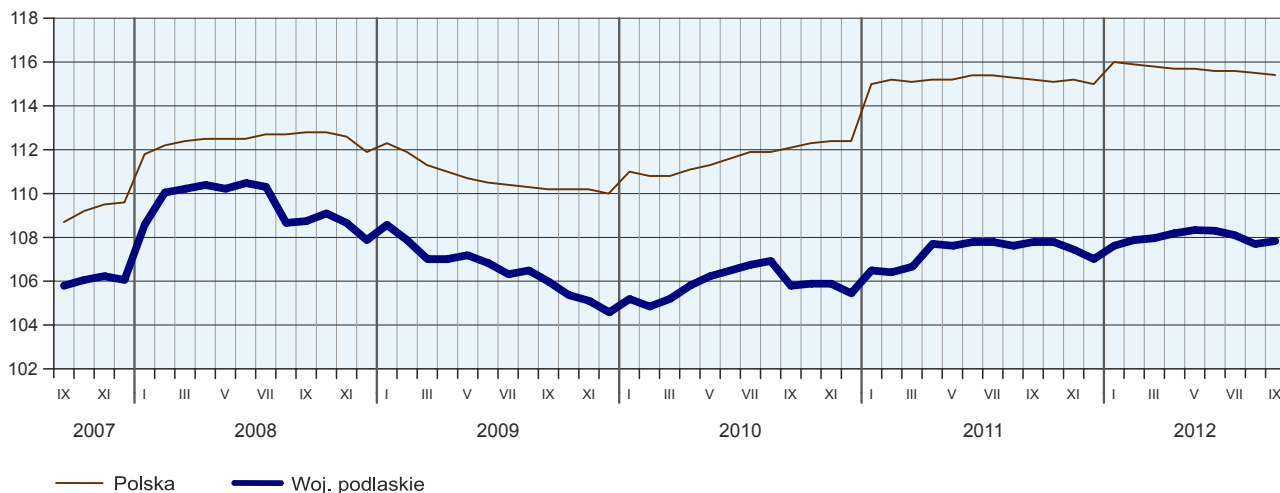
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012		I–IX 2012	
	w tys.	IX 2011=100	w tys.	I–IX 2011=100
O g ó ł e m	98,7	100,0	99,0	100,9
w tym:				
Przemysł	46,9	100,6	46,9	100,9
górnictwo i wydobywanie	0,8	82,1	0,9	98,0
przetwórstwo przemysłowe	42,3	101,1	42,2	101,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1,6	98,1	1,6	98,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2,2	103,0	2,2	102,6
Budownictwo	10,3	96,6	10,4	100,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	23,8	96,7	24,1	99,2
Transport i gospodarka magazynowa	4,9	104,8	4,9	104,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1,7	102,5	1,7	95,1
Informacja i komunikacja	1,0	100,4	1,1	104,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,1	92,8	2,2	93,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,8	104,1	2,9	104,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1,9	132,7	1,8	127,6

W odniesieniu do pierwszych trzech kwartałów ubiegłego roku najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 27,6%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,9%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,5%) oraz informacji i komunikacji (o 4,1%). Spadek miał miejsce m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 6,7%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,9%), górnictwie i wydobywaniu (o 2,0%), jak również w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,7%). Wśród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku najwyższy wzrost odnotowano w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 42,6%), produkcji maszyn i urządzeń (o 13,8%), naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń (o 13,6%), produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 11,3%), pozostałej produkcji wyrobów (o 9,8%), a także działalności związanej z robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 9,7%). Niższe niż przed rokiem było zatrudnienie m.in. w jednostkach zajmujących się produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 13,2%), produkcją pozostałego sprzętu transportowego (o 12,6%), budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 11,8%), gastronomią (o 11,5%) oraz produkcją odzieży (o 11,1%).

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2005 = 100)

W końcu września br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 64719 osób i była o 279 osób (o 0,4%) mniejsza od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 2646 osób (o 4,3%) większa niż we wrześniu ubiegłego roku. Kobiety stanowiły 48,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 50,1%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2011	2012	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca)	62073	64998	64719
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca)	7365	6059	7324
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca)	6995	5499	7603
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	13,4	13,9	13,8

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

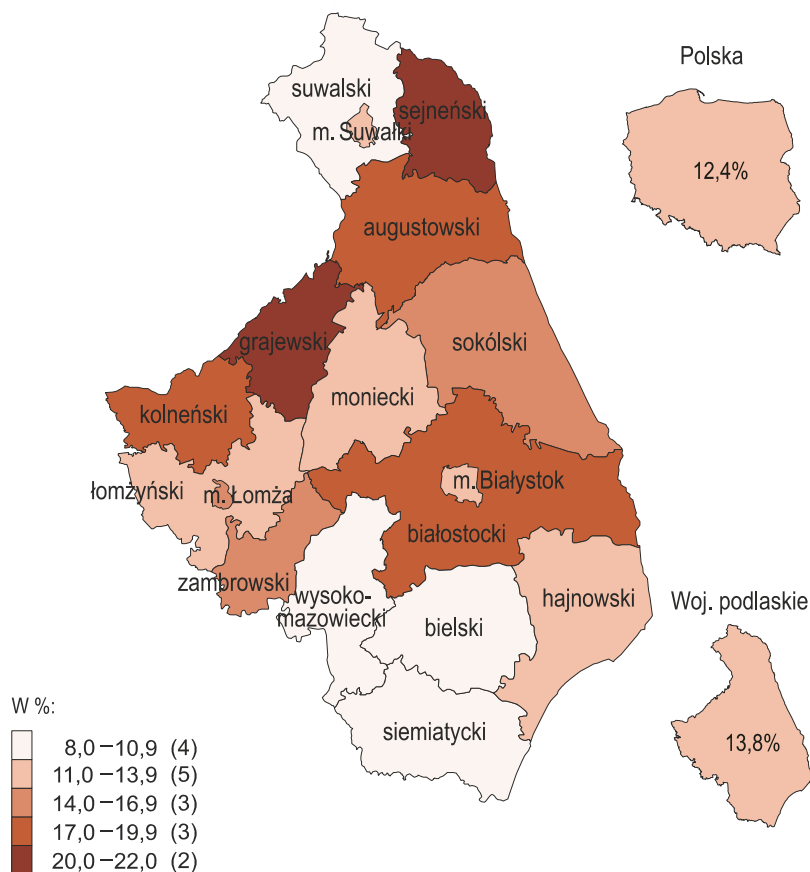
Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 13,8%, co oznacza spadek w stosunku do zanotowanej w poprzednim miesiącu (o 0,1 p.proc.) i wzrost w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku (o 0,4 p.proc.).

Nadal do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały grajewski (22,0%) i sejneński (20,7%), a najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiatach wysokomazowieckim (8,0%) oraz bielskim (8,4%).

W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku stopa bezrobocia wzrosła w 9 powiatach, przy czym najbardziej w powiecie łomżyńskim (o 1,1 p.proc.) i zambrowskim (o 1,2 p.proc.). Jej największy spadek odnotowano w powiecie sejneńskim (o 0,7 p.proc.) i bielskim (o 0,3 p.proc.), natomiast w powiatach: sokólskim, wysokomazowieckim i augustowskim utrzymała się ona na niezmiennym poziomie.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW

Stan w końcu września 2012 r.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

We wrześniu br. w urzędach pracy **zarejestrowano** 7324 osoby bezrobotne, tj. o 20,9% więcej niż przed miesiącem i o 0,6% mniej niż przed rokiem. W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku zmniejszył się udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie nowo zarejestrowanych ogółem (o 0,8 p.proc. do 71,8%) oraz dotychczas niepracujących (o 2,0 p.proc. do 30,4%). Zanotowano natomiast wzrost odsetka osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 1,1 p.proc. do 2,9%), zaś udział absolwentów pozostał na niezmiennym poziomie (19,9%).

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 7603 osoby, tj. o 38,3% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 8,7% więcej niż rok wcześniej. Z tytułu podjęcia pracy (jako głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 3376 osób (przed rokiem 3373). Odsetek tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym uległ zmniejszeniu (o 3,8 p.proc. do 44,4%). Wśród wykreślonych z ewidencji spadł także udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,5 p.proc. do 7,4%), osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 7,0 p.proc. do 21,3%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,1 p.proc. do 0,5%). Wzrósł natomiast odsetek osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 11,8 p.proc. do 18,6%).

W końcu września br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 57108 bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych obniżył się w porównaniu z zanotowanym w analogicznym miesiącu ubiegłego roku (o 0,5 p.proc. do 88,2%).

Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września br. stanowili 91,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 91,7%). Do tej grupy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których odsetek w liczbie zarejestrowanych ogółem zwiększył się w skali roku (o 1,3 p.proc. do 56,6%). Wzrósł także udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,1 p.proc. do 22,9%), osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,2 p.proc. do 7,0%), niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc. do 5,6%) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,3 p.proc. do 30,7%). Zmniejszył się natomiast odsetek bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,3 p.proc. do 22,0%). Liczba bezrobotnych w większości wymienionych kategorii zwiększyła się w ujęciu rocznym, a najbardziej wśród osób niepełnosprawnych (o 7,8%).

Udziały wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych kształtowały się następująco:

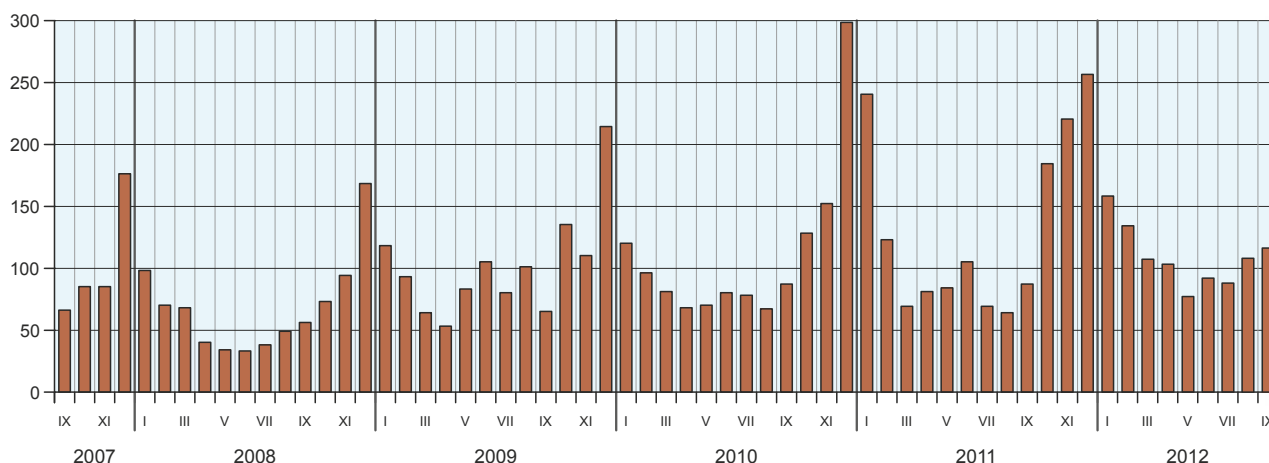
Kategorie bezrobotnych	IX 2011	2012	
		VIII	IX
w % ogólnej liczby bezrobotnych			
Do 25 roku życia	23,3	21,6	22,0
Długotrwale bezrobotni ^a	55,3	56,2	56,6
Powyżej 50 roku życia	22,8	23,2	22,9
Bez kwalifikacji zawodowych	30,4	30,4	30,7
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia	6,8	6,9	7,0
Niepełnosprawni	5,5	5,6	5,6

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

We wrześniu br. do urzędów pracy zgłoszono 2345 **ofert zatrudnienia**, tj. o 792 więcej niż przed miesiącem i o 836 więcej niż rok wcześniej. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 113 bezrobotnych (przed miesiącem 108, przed rokiem 87).

LICZBA BEZROBOTNYCH NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu okresu

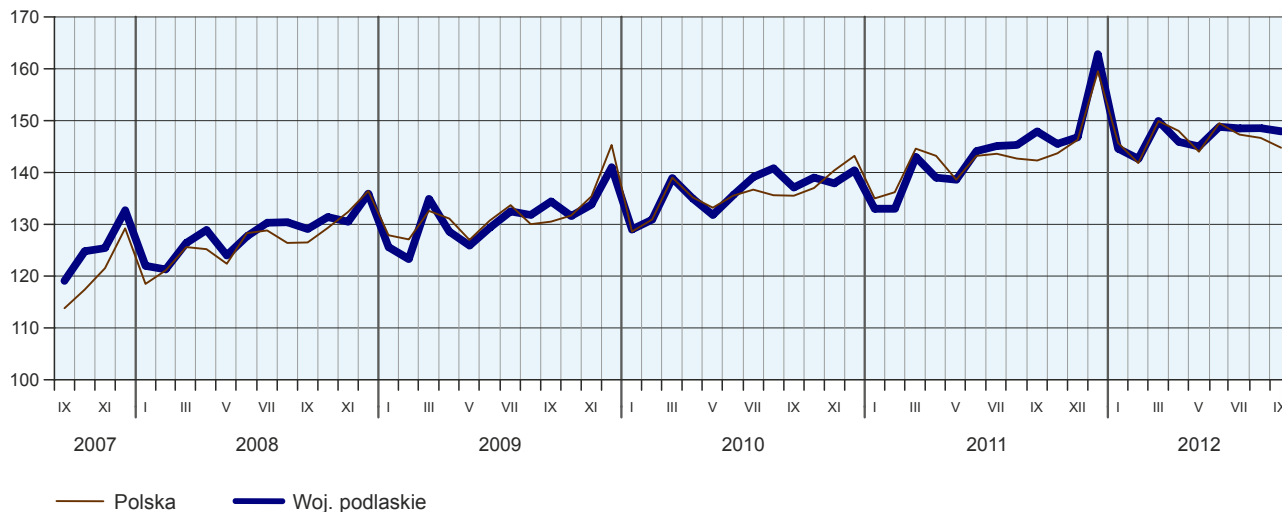
Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu września br. 14 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 141 pracowników (przed rokiem odpowiednio 16 zakładów i 231 pracowników).

WYNAGRODZENIA

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3110,00 zł, tj. o 0,1% wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (rok wcześniej wzrosło odpowiednio o 7,8%).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2005 = 100)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012		I–IX 2012	
	w zł	IX 2011=100	w zł	I–IX 2011=100
O g ó ł e m	3110,00	100,1	3082,06	103,7
w tym:				
Przemysł	3085,17	100,8	3110,15	105,2
górnictwo i wydobywanie	3106,16	77,5	3115,22	86,3
przetwórstwo przemysłowe	3027,95	101,7	3056,03	105,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4244,95	97,3	4365,16	103,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3325,14	102,6	3217,25	103,9
Budownictwo	3696,36	94,0	3623,71	98,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2806,43	102,9	2768,70	103,6
Transport i gospodarka magazynowa	2885,06	99,2	2882,43	102,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2335,60	109,4	2275,00	110,4
Informacja i komunikacja	4176,71	97,8	4219,41	100,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3459,34	95,9	3394,24	103,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1866,23	103,4	1888,99	105,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3620,92	96,6	3521,96	99,2

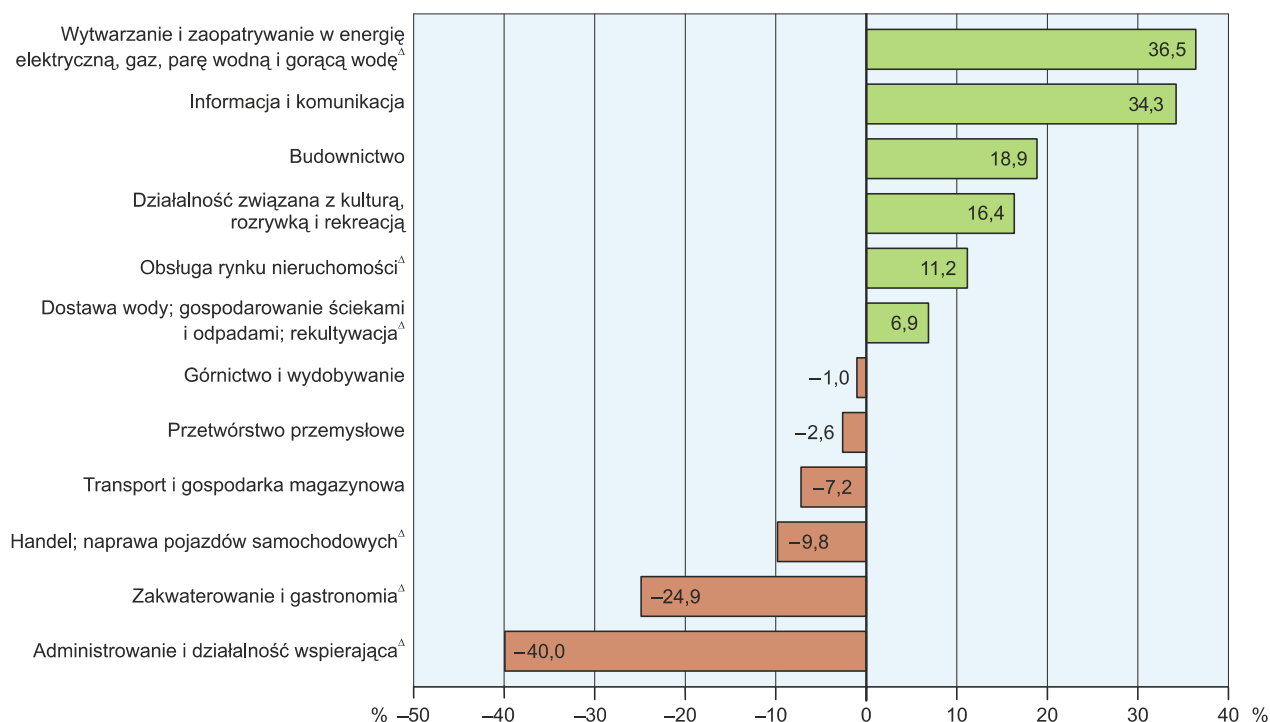
W ciągu trzech kwartałów br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3082,06 zł, tj. o 3,7% wyższym niż przed rokiem. W sektorze publicznym wyniosło ono 3727,01 zł, a w sektorze prywatnym – 3014,77 zł. W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku przeciętne wynagrodzenie zwiększyło się w obu sektorach odpowiednio o 5,8% i 3,5%.

W porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ubiegłego roku wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 10,4%), przetwórstwie przemysłowym (o 5,8%), a także w administrowaniu i działal-

ności wspierającej (o 5,1%). Niższy niż przed rokiem poziom przeciętnych wynagrodzeń zanotowano w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 13,7%), budownictwo (o 1,6%) oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 0,8%).

W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br. wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w województwie otrzymali m.in. pracujący w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 36,5%), informacja i komunikacja (o 34,3%), budownictwo (o 18,9%), a także działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 16,4%). Płace znacznie poniżej średniej uzyskali zatrudnieni w jednostkach zajmujących się m.in. administrowaniem i działalnością wspierającą (o 40,0%) oraz zakwaterowaniem i gastronomią (o 24,9%).

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE
W OKRESIE STYCZEŃ–WRZESIEŃ 2012 R.**

W ciągu dziewięciu miesięcy 2012 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw przepracowali łącznie 133,3 mln godzin, tj. o 1,2% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Biorąc pod uwagę sektory własności, przepracowany czas zwiększył się o 1,5% w sektorze publicznym oraz o 1,2% w sektorze prywatnym. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 56,7 mln (42,6% ogółu) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 32,4 mln (24,3% ogółu). W porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. liczba przepracowanych godzin wzrosła w większości sekcji, a najbardziej w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 25,6%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,5%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,5%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,4%). Spadek odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu (o 13,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,2%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,1%), a także w informacji i komunikacji (o 3,4%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień 2012 r. wyniósł 149,5 godziny, tj. o 0,3% więcej niż rok wcześniej. Przeciętne wynagrodzenie godzinowe ukształtowało się na poziomie 20,62 zł i w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. wzrosło o 3,5%. W sektorze publicznym osiągnęło ono wartość 25,64 zł, zaś w sektorze prywatnym – 20,11 zł,

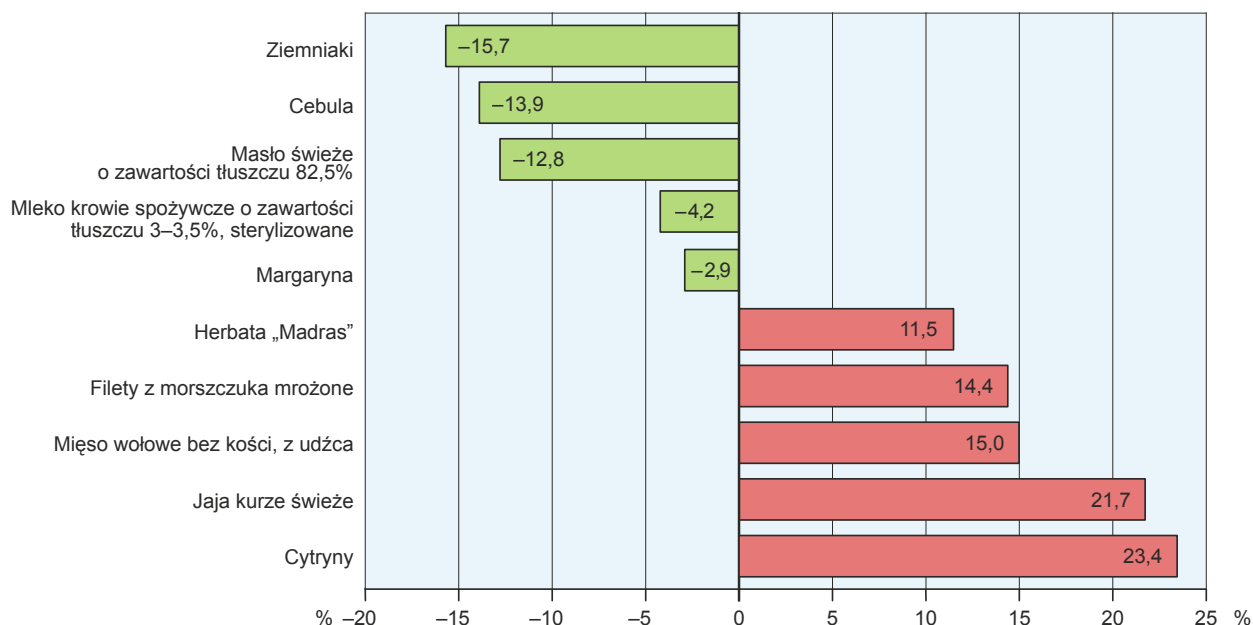
i w stosunku do zanotowanego w ciągu pierwszych trzech kwartałów ubiegłego roku zwiększyło się odpowiednio o 6,1% i 3,1%. W omawianym okresie płaca godzinowa wzrosła w większości sekcji, przy czym w zakwaterowaniu i gastronomii – o 10,7%, informacji i komunikacji – o 8,3%, administrowaniu i działalności wspierającej – o 5,1%, a w przetwórstwie przemysłowym – o 4,7%. Spadek płacy godzinowej stwierdzono w dwóch sekcjach, tj. górnictwie i wydobywaniu – o 2,0% oraz budownictwie – o 1,7%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 30,44 zł, a najniższe w administrowaniu i działalności wspierającej – 12,93 zł.

CENY DETALICZNE

Ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych we wrześniu br. były wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Najbardziej zdrożały cytryny (o 23,4%) oraz jaja kurze świeże (o 21,7%). Droższe niż przed rokiem były także mięso i wędliny (np. mięso wołowe bez kości, z udźca – o 15,0%, szynka wieprzowa gotowana – o 9,5%), filety z morskczuka mrożone (o 14,4%) i herbata „Madras” (o 11,5%). Znacznie mniej niż rok temu konsumenci płacili za ziemniaki (o 15,7%), cebulę (o 13,9%) i masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% (o 12,8%). Obniżyły się również ceny mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowanego (o 4,2%) oraz margaryny (o 2,9%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2012 R.

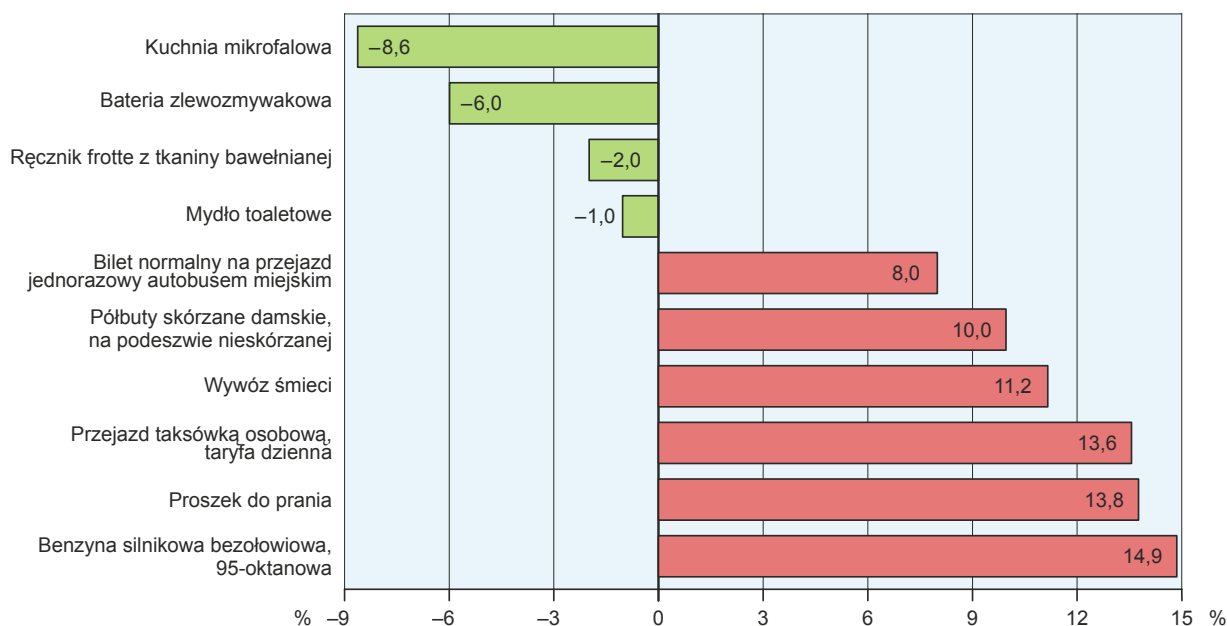
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Mniejszym zmianom w skali roku uległy ceny większości artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych. Wyższy wzrost zanotowano m.in. w przypadku ceny benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 14,9%), proszku do prania (o 13,8%) oraz opłaty za przejazd taksówką osobową (o 13,6%). Więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku należało zapłacić za wywóz śmieci (o 11,2%), półbuty skórzane damskie, na podeszwie nieskórzanej (o 10,0%), bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim (o 8,0%) i strzyżenie włosów męskich (o 6,6%). Zwiększyły się również opłaty związane z dostawą ciepłej i zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (odpowiednio o 6,1% i 4,7%). Tańsze niż przed rokiem były m.in.: kuchnia mikrofalowa (o 8,6%), bateria zlewozmywakowa (o 6,0%) oraz ręcznik frotte z tkaniny bawełnianej (o 2,0%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2012 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

ROLNICTWO

We wrześniu br. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa podlaskiego wyniosła 13,0°C i była o 1,3°C wyższa od średniej z lat 1971–2000, przy czym temperatura maksymalna osiągnęła 26,8°C, a minimalna ukształtowała się na poziomie minus 2,4°C. W omawianym miesiącu zanotowano 14 dni z opadami, a średnia suma opadów atmosferycznych wyniosła 35,6 mm i stanowiła tylko 64,7% normy z wielolecia¹. W związku z tym na zlewnych, ciężkich glebach wystąpiły utrudnienia związane z wykonywaniem podorywek i siewem zbóż. Niedostateczne uwilgotnienie gleby miało również wpływ na wschody rzepaku i zbóż oraz początkowy ich wzrost. Szacuje się, że powierzchnia zasianego rzepaku była zbliżona do zanotowanej przed rokiem i wyniosła 8,0 tys. ha, natomiast zboża ozime zasiano na powierzchni ok. 185 tys. ha., czyli większej niż w roku poprzednim.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–IX 2012		IX 2012		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego= =100	w tys. t	IX 2011=100	VIII 2012=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	58,7	216,9	11,1	163,9	29,8
w tym:					
pszenica	29,8	183,4	7,3	191,0	38,9
żyto	13,7	253,0	1,7	102,0	24,3

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto, łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec–wrzesień 2012 r. wyniósł 58,7 tys. t i wzrósł ponad 2-krotnie w skali roku. Pszenicy skupiono o 83,4% więcej niż przed rokiem, a żyta ponad 2,5-krotnie więcej niż w analogicznym okresie 2011 r.

We wrześniu br. skupiono 11,1 tys. t zbóż, tj. o 70,2% mniej niż miesiąc wcześniej, ale o 63,9% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Skup pszenicy był o 61,1% niższy niż w sierpniu br., ale o 91,0% wyższy niż przed rokiem, natomiast skup żyta zmniejszył się o 75,7% w odniesieniu do poziomu zanotowanego w poprzednim miesiącu, ale był o 2,0% wyższy niż we wrześniu 2011 r.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–IX 2012		IX 2012		
	w tys. t	I–IX 2011=100	w tys. t	IX 2011=100	VIII 2012=100
Żywiec rzeźny ^b	143,6	100,6	13,4	94,8	95,1
w tym:					
bydło (bez cieląt)	34,6	98,0	2,2	79,2	84,5
trzoda chlewna	45,1	96,9	4,1	100,9	96,6
drób	61,2	106,2	7,0	97,6	98,4
Mleko ^c	1449,1	108,9	157,9	104,4	94,0

^a W okresie lipiec–wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

W okresie styczeń–wrzesień br. producenci z województwa podlaskiego dostarczyli do **skupu** 143,6 tys. t **żywca rzeźnego** (w wadze żywej), tj. o 0,6% więcej niż przed rokiem. W ujęciu rocznym zwiększyła się o 6,2% ilość skupionego żywca drobiowego, zaś w przypadku skupu żywca wieprzowego i wołowego zanotowano spadek odpowiednio o 3,1% i 2,0%. We wrześniu br. skup żywca rzeźnego ukształtował się na poziomie 13,4 tys. t i był niższy od zanotowanego w poprzednim miesiącu oraz przed rokiem odpowiednio o 4,9% i 5,2%. Zarówno w skali miesiąca, jak i roku zmniejszyła się podaż poszczególnych gatunków zwierząt rzeźnych. Wyjątek stanowiła trzoda chlewna, której skupiono więcej niż rok wcześniej.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	I–IX 2012		IX 2012			I–IX 2012		IX 2012		
	w zł	I–IX 2011= =100	w zł	IX 2011= =100	VIII 2012= =100	w zł	I–IX 2011= =100	w zł	IX 2011= =100	VIII 2012= =100
Ziarno zbóż ^a – za 1 dt:										
pszenica	87,70	99,9	88,58	115,6	99,2	95,65	97,4	94,07	97,0	95,0
żyto	74,20	98,1	64,76	80,2	94,0	77,28	104,0	73,97	89,7	95,9
Ziemniaki ^b – za 1 dt	26,39	114,8	24,52	118,2	104,5	61,58	57,0	54,37	75,5	84,8
Żywiec rzeźny – za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,46	123,9	6,47	110,5	97,6	.	x	.	x	x
trzoda chlewna	5,26	122,2	5,74	117,7	104,2	.	x	.	x	x
drób	4,21	106,1	4,53	100,2	98,4	.	x	.	x	x
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt.:										
krowa dojna	x	.	x	x	3139,47	113,1	3375,00	124,5	98,2
jałówka 1-rocza	x	.	x	x	1941,41	118,0	2000,00	105,5	93,8
prosię na chów	x	.	x	x	166,03	155,4	172,24	156,1	100,4
Mleko – za 1 hl	125,06	98,2	123,32	95,2	103,2	.	x	.	x	x

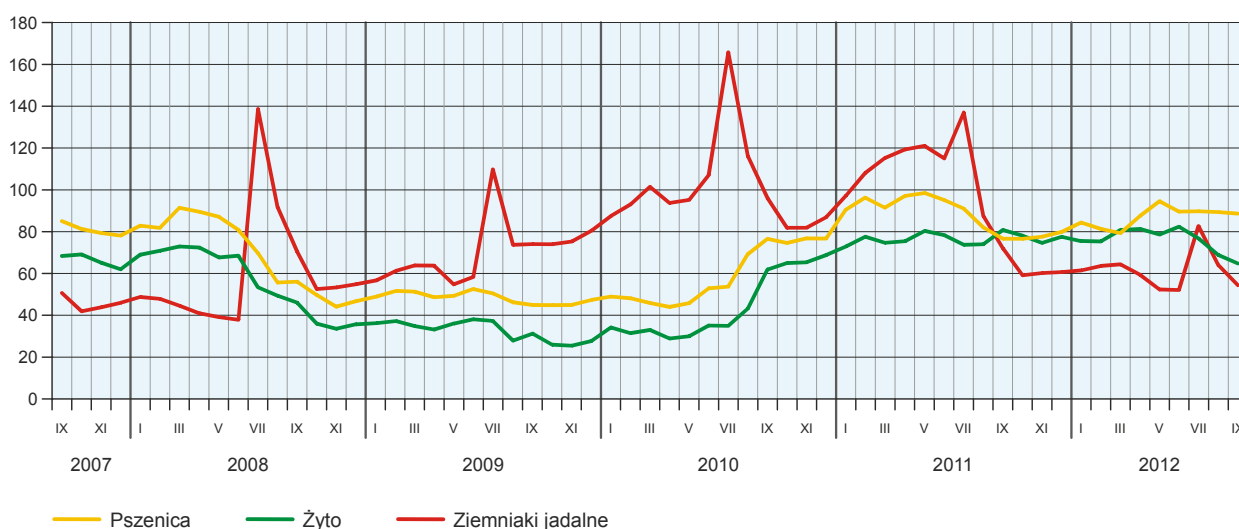
^a W skupie – bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne.

W okresie trzech kwartałów br. na obu rynkach średnie **ceny** ziarna **pszenicy** były niższe niż przed rokiem: w skupie – o 0,1%, a w obrocie targowiskowym – o 2,6%, zaś cena ziarna **żyta** zmalała tylko w skupie – o 1,9%, podczas gdy na targowiskach uległa zwiększeniu – o 4,0%.

We wrześniu br. producenci z województwa podlaskiego, przy znacznym wzroście podaży, uzyskiwali niższe niż przed miesiącem ceny za dostarczone do skupu ziarno pszenicy (o 0,8%) i żyta (o 6,0%). W obrocie targowiskowym w skali miesiąca ceny obydwu gatunków zbóż również spadły odpowiednio o 5,0% i 4,1%. W ujęciu rocznym przeciętna cena skupu pszenicy wzrosła o 15,6%, w obrocie targowiskowym zmniejszyła się o 3,0%, natomiast średnia cena żyta była niższa zarówno w skupie, jak i na targowiskach odpowiednio o 19,8% i 10,3%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

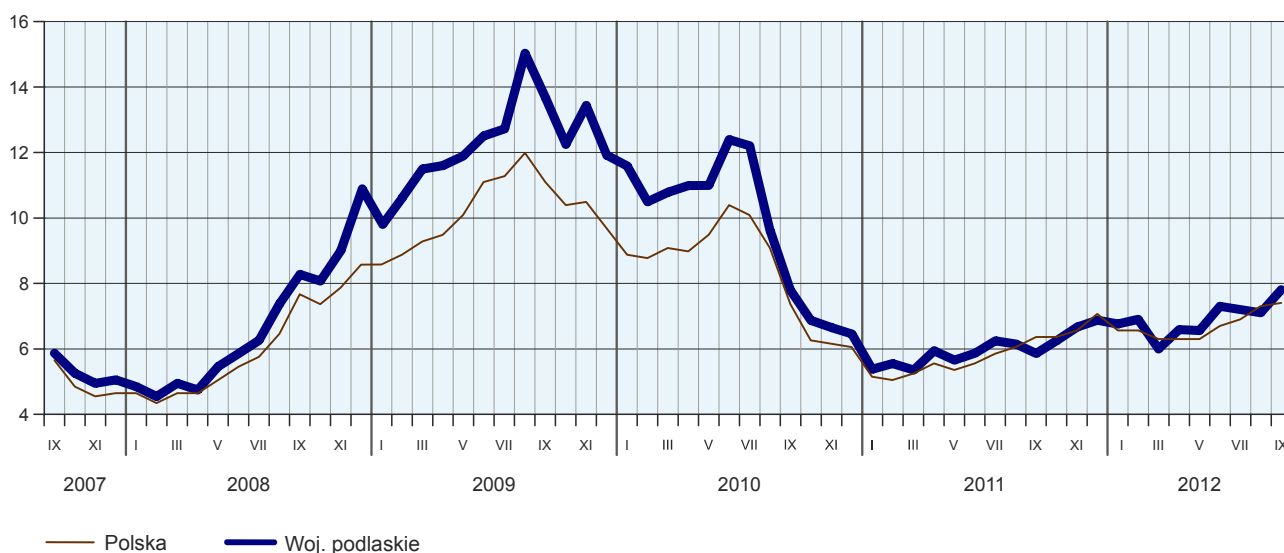
zł za 1 dt

W okresie styczeń–wrzesień br. przeciętna **cena ziemniaków** w skupie ukształtowała się na poziomie 26,39 zł za 1 dt i była o 14,8% wyższa niż rok wcześniej, natomiast za 1 dt ziemniaków jadalnych na targowiskach płacono średnio 61,58 zł, tj. o 43,0% mniej niż przed rokiem.

We wrześniu br. średnie ceny skupu ziemniaków były wyższe zarówno w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, jak i września 2011 r. odpowiednio o 4,5% i 18,2%. W obrocie targowiskowym za 1 dt płacono średnio 54,37 zł, tj. o 15,2% mniej niż w sierpniu br. i o 24,5% mniej niż rok wcześniej.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

W okresie styczeń–wrzesień br., przy mniejszej niż przed rokiem podaży żywca wieprzowego, przeciętna cena skupu 1 kg tego surowca osiągnęła poziom 5,26 zł i zwiększyła się o 22,2% w porównaniu z zanotowaną przed rokiem.

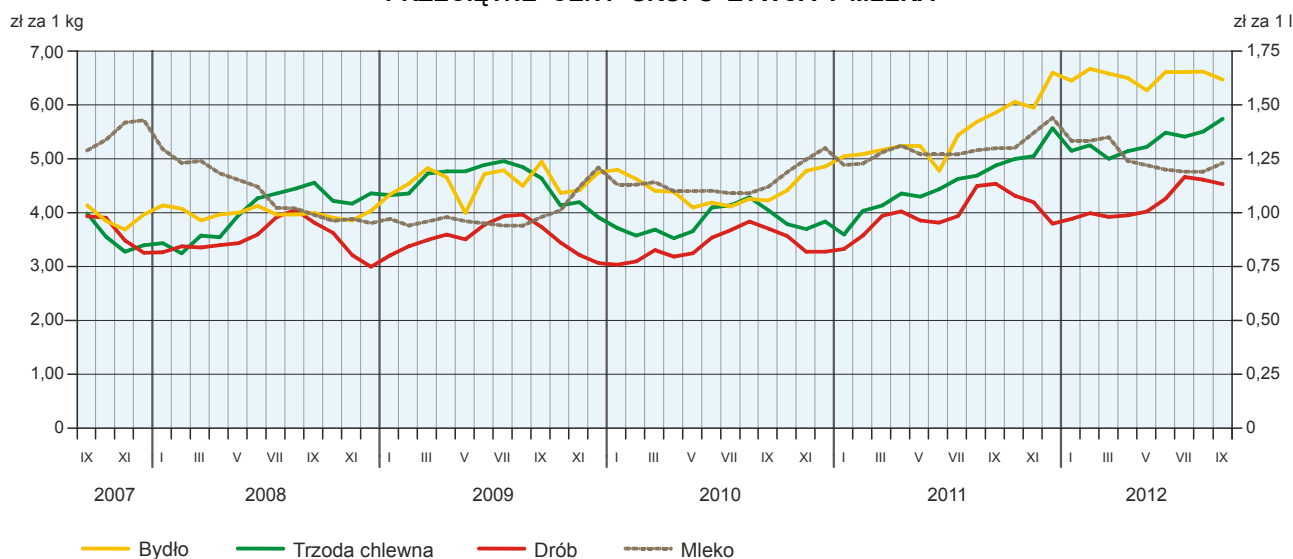
We wrześniu br. za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono 5,74 zł, czyli o 4,2% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 17,7% więcej niż we wrześniu 2011 r.

Wzrost **ceny skupu żywca wieprzowego** wpłynął na poprawę opłacalności tuczu trzody chlewnej w skali miesiąca oraz roku. Relacja ceny skupu trzody chlewnej do ceny żyta na targowiskach w omawianym miesiącu wyniosła 7,8 wobec 7,1 w sierpniu br. i 5,9 we wrześniu ubiegłego roku.

W okresie styczeń–wrzesień br. w obrocie targowiskowym średnia cena prosięcia przeznaczonego do dalszego chowu ukształtowała się na poziomie 166,03 zł i była o 55,4% wyższa niż przed rokiem. We wrześniu br. wyniosła ona 172,24 zł i wzrosła zarówno w skali miesiąca, jak i roku odpowiednio o 0,4% i 56,1%.

W okresie trzech kwartałów br., pomimo zwiększonej podaży żywca drobiowego, zaobserwowano wzrost jego ceny w ujęciu rocznym. Średnia **cena skupu 1 kg drobiu rzeźnego** wyniosła 4,21 zł i była o 6,1% wyższa w porównaniu z zanotowaną w analogicznym okresie 2011 r. We wrześniu br. przy zmniejszonych w skali miesiąca i roku dostawach żywca drobiowego, średnia cena skupu omawianego surowca wyniosła 4,53 zł za 1 kg i była o 1,6% niższa w porównaniu z sierpniem br. i o 0,2% wyższa od zanotowanej we wrześniu 2011 r.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Przy zmniejszonej podaży, średnia cena **żywca wołowego** w skupie w okresie styczeń–wrzesień br., wyniosła 6,46 zł za 1 kg, czyli zwiększyła się o 23,9% w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem. We wrześniu br. cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 6,47 zł za 1 kg i pomimo zmniejszonych dostaw żywca wołowego do skupu, zmalała w odniesieniu do poprzedniego miesiąca (o 2,4%), zaś wzrosła w odniesieniu do września 2011 r. (o 10,5%).

W okresie styczeń–wrzesień br. **skup mleka** wyniósł 1449,1 mln l i zwiększył się w skali roku o 8,9%. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 125,06 zł za 100 l, tj. o 1,8% niższym niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. We wrześniu 2012 r. skupiono 157,9 mln l mleka, tj. o 6,0% mniej niż w sierpniu br., ale o 4,4% więcej niż rok wcześniej. Średnia cena mleka za 100 l osiągnęła poziom 123,32 zł i w odniesieniu do zanotowanej w poprzednim miesiącu wzrosła o 3,2%, natomiast w skali roku zmniejszyła się o 4,8%.

W ciągu pierwszych trzech kwartałów br. w obrocie targowiskowym za krowę dojną płacono średnio 3139,47 zł, a za jałówkę 1-roczną 1941,41 zł. Ich ceny były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 13,1% i 18,0%. We wrześniu 2012 r. na targowiskach cena krowy dojnej wyniosła 3375,00 zł, i była o 1,8% niższa niż przed miesiącem, ale wzrosła o 24,5% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej. Cena jałówki 1-roczonej ukształtowała się na poziomie 2000,00 zł, tj. o 6,2% niższym niż w sierpniu br., ale o 5,5% wyższym niż we wrześniu ubiegłego roku.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

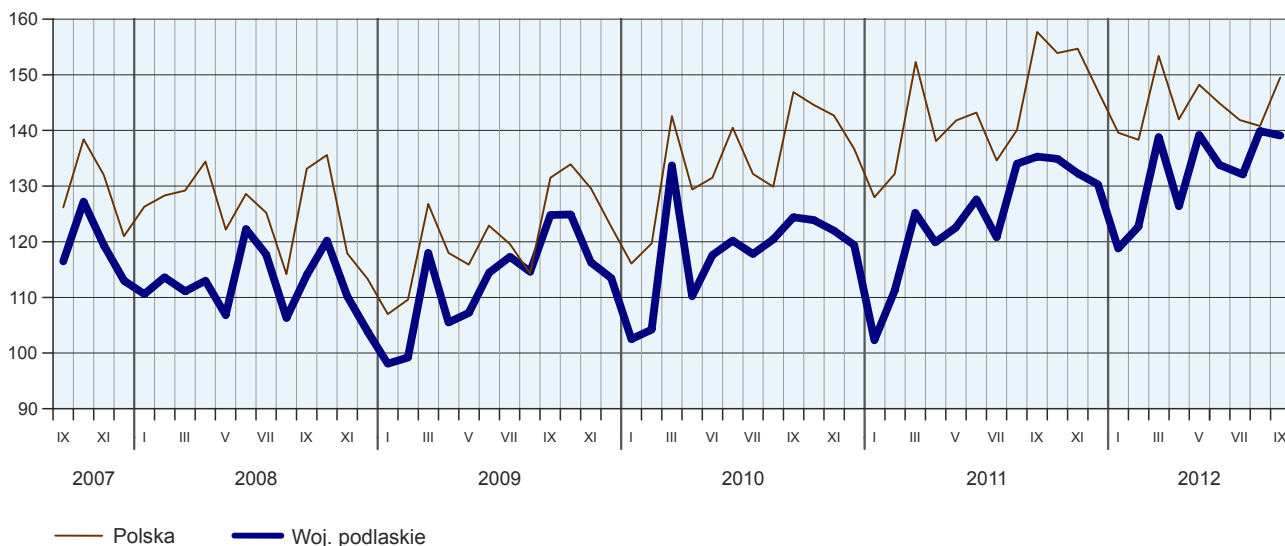
Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 1619,6 mln zł i była (w cenach stałych) o 0,9% niższa niż przed miesiącem, ale o 2,8% wyższa niż przed rokiem (wówczas zanotowano jej wzrost o 9,1%). Równocześnie nastąpił spadek (w cenach bieżących) **produkcji budowlano-montażowej** w skali roku – wyniósł on 21,2% (podczas gdy rok wcześniej zaobserwowano jej wzrost o 9,7%).

W okresie styczeń–wrzesień br. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 13986,9 mln zł i była (w cenach stałych) o 9,6% wyższa niż w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy poprzedniego roku.

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca ponad 94% ogólnej produkcji przemysłowej, w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku zwiększyła się o 10,7%. Wzrost (o 3,0%) zanotowano także w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja. Spadek produkcji sprzedanej nastąpił w górnictwie i wydobywaniu (o 15,1%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 11,8%).

PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU

(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2005 = 100)

Wyższy niż w okresie styczeń–wrzesień 2011 r. poziom produkcji sprzedanej zaobserwowano w 19 (spośród 27 występujących w województwie) działach przemysłu, a niższy – w 8. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu, największy wzrost wartości sprzedaży w odniesieniu do poziomu sprzed roku zanotowano w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 10,9%), artykułów spożywczych (o 7,7%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,8%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Sekcje i działy	IX 2012	I–IX 2012	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	102,8	109,6	100,0
Górnictwo i wydobywanie	83,8	84,9	1,2
Przetwórstwo przemysłowe	103,4	110,7	94,1
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	100,1	107,7	53,5
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	121,8	110,9	9,3
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	175,0	195,0	1,0
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	97,8	101,8	6,5
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców nie- metalicznych	100,8	95,6	1,8
wyrobów z metali ^Δ	117,5	139,4	2,7
maszyn i urządzeń ^Δ	95,7	117,2	5,9
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	159,8	113,0	1,3
mebli	94,7	108,5	1,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	89,8	88,2	2,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	106,2	103,0	2,0

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła (w cenach bieżących) 298,1 tys. zł i była (w cenach stałych) o 8,7% wyższa niż przed rokiem, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odpowiednio o 0,9% i 5,2%.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 422,1 mln zł, czyli niższym w porównaniu z zanotowanym w poprzednim miesiącu oraz we wrześniu ubiegłego roku odpowiednio o 0,9% i 14,0%.

W ciągu dziewięciu miesięcy 2012 r. sprzedaż produkcji w budownictwie osiągnęła wartość 3222,2 mln zł, co oznacza wzrost o 5,8% w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 310,3 tys. zł i zwiększyła się o 5,5% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej, przy jednoczesnym wzroście (o 0,3%) przeciętnego zatrudnienia i spadku (o 1,6%) przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana we wrześniu 2012 r. ukształtowała się na poziomie 205,1 mln zł (co stanowiło 48,6% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i była niższa w porównaniu z zanotowaną w poprzednim miesiącu oraz przed rokiem odpowiednio o 2,9% i 21,2%.

W okresie pierwszych trzech kwartałów 2012 r. produkcja budowlano-montażowa, która w omawianym okresie stanowiła 50,7% produkcji sprzedanej w budownictwie, osiągnęła wartość 1634,3 mln zł i zwiększyła się o 4,6% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	IX 2012	I–IX 2012	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	78,8	104,6	100,0
Budowa budynków ^Δ	102,9	93,2	48,2
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	43,7	104,8	32,1
Roboty budowlane specjalistyczne	113,4	148,4	19,7

W odniesieniu do okresu styczeń–wrzesień 2011 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej zaobserwowano w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 48,4%) oraz w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 4,8%), natomiast spadek produkcji (o 6,8%) odnotowano tylko w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu 2012 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku, zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 91,3%), natomiast zmniejszyła się liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 3,4%) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 9,0%).

Według wstępnych danych², we wrześniu br. **przekazano do użytkowania** 639 mieszkań, tj. o 305 więcej niż przed rokiem (wzrost o 91,3%). W badanym miesiącu podmioty budujące na sprzedaż lub wynajem oddały do użytkowania 373 mieszkania (58,4% ogółu), inwestorzy indywidualni – 179 mieszkań (28,0%) oraz gminy – 87 (13,6%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio 46,4%, 53,3% i 0,3%. Mieszkania wybudowane w województwie podlaskim we wrześniu br. stanowiły 5,1% ich ogólnej liczby w kraju.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa w okresie styczeń–wrzesień 2012 r. kształtowały się następująco:

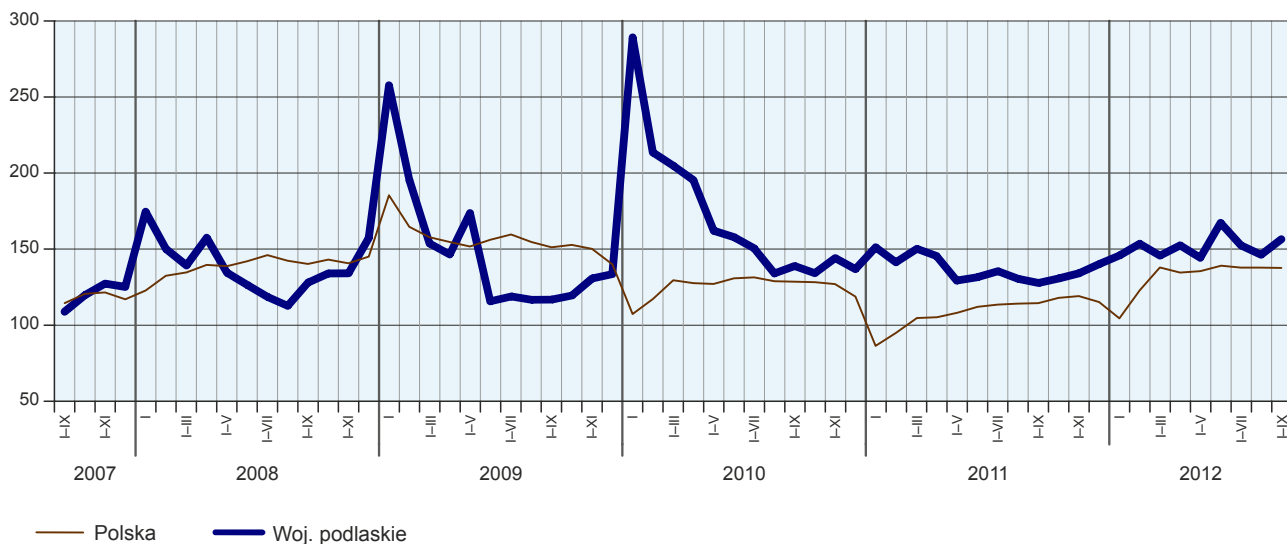
Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2011=100	
O g ó ł e m	3295	100,0	122,2	100,7
Indywidualne	1520	46,1	108,0	154,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1668	50,6	132,5	55,8
Zakładowe	12	0,4	240,0	38,0
Komunalne	95	2,9	1188	43,8

W okresie styczeń–wrzesień br. oddano do użytkowania 3295 mieszkań, tj. o 599 (o 22,2%) więcej niż rok wcześniej. Przekazali je inwestorzy indywidualni, budujący z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, zakłady pracy oraz gminy. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego zanotowano we wszystkich wyżej wymienionych formach budownictwa. W omawianym okresie w województwie podlaskim wybudowano 3,1% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce.

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

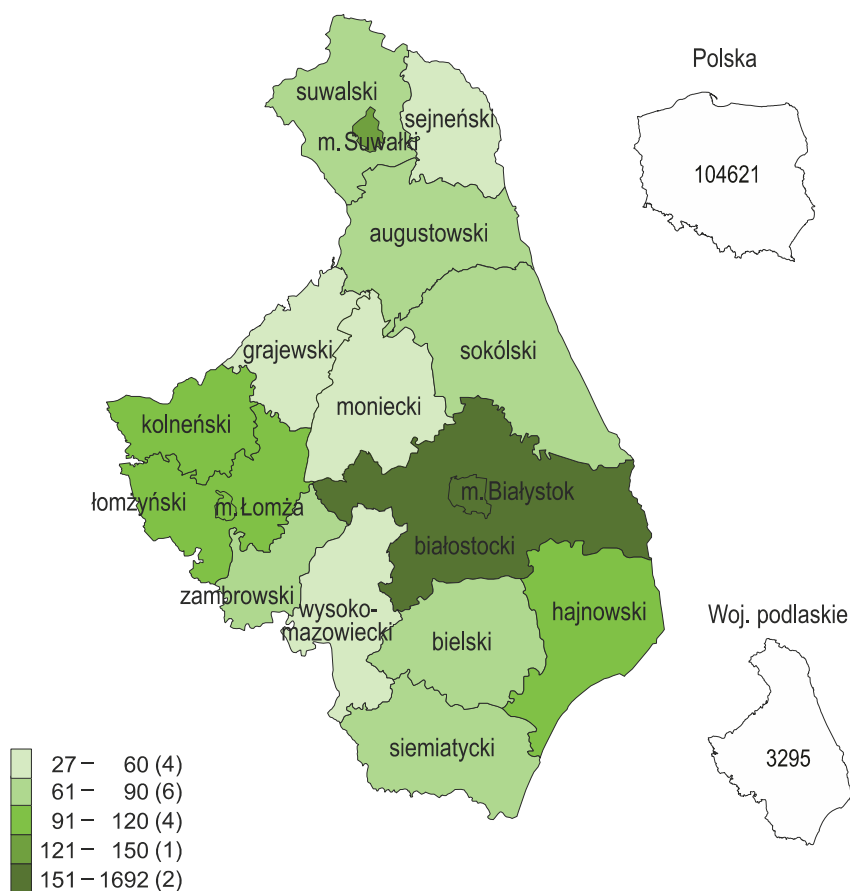
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres 2005 = 100)

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 100,7 m² i była o 9,2 m² mniejsza niż przed rokiem. Spadek przeciętnej powierzchni mieszkania oddanego do użytkowania stwierdzono w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 4,5 m²), indywidualnym (o 1,4 m²), zakładowym (o 15,2 m²) oraz komunalnym (o 7,5 m²).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–WRZESIEŃ 2012 R.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w m. Białystok (1692) i w powiecie białostockim (458). Najmniej wybudowano ich w powiatach: sejneńskim (27), grajewskim (35) oraz monieckim (38).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach zambrowskim (181,3 m²) i wysokomazowieckim (180,6 m²), zaś najmniejsze wybudowano w m. Białystok (65,8 m²), m. Suwałki (85,7 m²) oraz m. Łomża (88,5 m²).

We wrześniu br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 403 mieszkań (o 3,4% mniej niż przed rokiem). Uzyskali je głównie inwestorzy indywidualni, podmioty budujące z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem oraz gminy – odpowiednio: 46,9%, 38,2% i 14,9% ich ogólnej liczby. Równocześnie **rozpoczęto budowę** 203 mieszkań (o 9,0% mniej niż rok wcześniej) i były to wyłącznie mieszkania indywidualne.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–wrzesień br. kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2011=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2011=100
O g ó ł e m	4159	100,0	122,2	3431	100,0	99,2
Indywidualne	1955	47,0	100,6	1825	53,2	91,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2123	51,1	155,6	1606	46,8	123,0
Komunalne	80	1,9	1143	–	–	x
Zakładowe	1	–	x	–	–	x

Od stycznia do września 2012 r. starostwa powiatowe wydały pozwolenia na budowę 4159 mieszkań (o 22,2% więcej niż rok wcześniej). Dominowały wśród nich mieszkania budowane z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualne. Jednocześnie rozpoczęto budowę 3431 mieszkań (o 0,8% mniej) i były to inwestycje indywidualne oraz deweloperskie.

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu br. zanotowano spadek (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** w ujęciu rocznym o 6,4%, podczas gdy rok wcześniej stwierdzono jej wzrost. W odniesieniu do sierpnia br. wartość sprzedaży detalicznej zmniejszyła się o 8,8%. **Sprzedaż hurtowa** ukształtowała się na poziomie niższym od zanotowanego przed rokiem (o 7,2%), natomiast we wrześniu 2011 r. zaobserwowano jej wzrost w skali roku.

W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, sprzedaż detaliczna (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zwiększyła się o 7,1%, a jej wzrost zanotowano w pięciu grupach. Wśród grup o znaczącym udziale w ogólnej wartości sprzedaży najbardziej wzrosła sprzedaż w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategoriach „pozostałe” (o 11,7%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 11,0%). Ubiegłorocznego poziomu sprzedaży nie uzyskano natomiast w jednostkach zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (spadek o 6,5%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2012	I-IX 2012	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m ^a	93,6	107,1	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	73,6	95,1	7,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	68,3	93,5	13,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	109,2	111,0	28,1
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	90,7	103,9	2,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	81,5	89,6	5,0
Włókno, odzież, obuwie	97,6	94,9	1,2
Meble, RTV, AGD	97,2	103,1	5,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	160,8	148,1	7,5
Pozostałe	90,3	111,7	29,4

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Podmioty handlowe we wrześniu br. zrealizowały **sprzedaż hurtową** (w cenach bieżących) niższą od zanotowanej w poprzednim miesiącu – o 1,1% oraz we wrześniu ubiegłego roku – o 7,2% (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – o 0,3% niższą niż w sierpniu br. i o 7,4% niższą niż rok wcześniej).

W okresie styczeń–wrzesień 2012 r., w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zmniejszyła się o 0,1%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 0,7%.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011 r.													
B – 2012 r.													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	97,4	97,3	97,6	98,7	98,6	98,8	98,7	98,5	98,8	98,8	98,4	97,9
	B	98,5	98,8	98,9	99,2	99,2	99,1	98,9	98,5	98,7			
poprzedni miesiąc = 100	A	101,1	99,9	100,3	101,1	99,9	100,2	100,0	99,8	100,2	100,0	99,6	99,5
	B	100,7	100,3	100,1	100,3	100,1	99,8	99,8	99,6	100,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,5	101,7	101,6	102,0	101,4	101,3	101,0	100,6	102,0	101,9	101,6	101,5
	B	101,1	101,6	101,4	100,5	100,7	100,3	100,1	100,0	100,0			
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A	69,5	70,5	68,5	65,2	63,1	61,2	61,6	61,7	62,1	62,3	63,9	65,9
	B	70,3	70,8	69,1	66,9	65,3	64,3	64,4	65,0	64,7			
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A	14,8	14,9	14,6	14,0	13,6	13,2	13,3	13,3	13,4	13,4	13,7	14,1
	B	14,8*	14,9*	14,6*	14,2*	13,9*	13,7*	13,8	13,9	13,8			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	778	1405	2991	1823	1631	1010	1517	1466	1509	1050	765	782
	B	931	1758	2445	1809	1764	1694	1637	1553	2345			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	240	122	69	81	84	105	69	64	87	184	220	256
	B	158	134	107	103	77	92	89	108	113			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	2796,40	2795,09	3003,50	2917,95	2910,16	3027,63	3048,15	3052,60	3107,53	3058,68	3086,63	3424,32
	B	3039,45	2996,02	3148,15	3061,72	3044,52	3124,26	3118,53	3121,33	3110,00			
poprzedni miesiąc = 100	A	88,4	100,0	107,5	97,2	99,7	104,0	100,7	100,1	101,8	98,4	100,9	110,9
	B	88,8	98,6	105,1	97,3	99,4	102,6	99,8	100,1	99,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,1	101,5	102,8	102,8	105,0	106,1	104,2	103,1	107,8	104,7	106,5	108,3
	B	108,7	107,2	104,8	104,9	104,6	103,2	102,3	102,3	100,1			
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	103,8	.	.	104,9	.	.	104,3	.	.	104,9
	B	.	.	104,4	.	.	104,1

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2011 r. B – 2012 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźniki cen (dok.):												
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc = 100	A 114,1	109,4	90,6	108,6	100,0	98,5	94,8	93,9	97,4	97,3	102,2	101,0
	B 108,0	97,6	97,9	105,2	110,7	94,0	95,3	99,7	101,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 196,1	216,8	224,2	242,7	230,7	197,1	182,5	124,6	108,9	109,6	110,8	105,2
	B 100,0	88,8	96,0	93,0	102,9	98,2	98,8	105,0	109,0			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):												
poprzedni miesiąc = 100	A 104,0	100,7	101,6	101,5	100,0	91,1	113,9	104,6	103,0	103,3	98,3	110,8
	B 98,0	103,3	98,6	98,8	96,4	105,5	100,0	100,2	97,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 105,3	110,0	117,3	119,3	127,9	113,9	132,2	133,8	138,5	137,1	124,7	135,8
	B 127,9	131,3	127,6	124,3	119,8	138,7	121,8	116,7	110,5			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc = 100	A 98,7	112,2	102,5	105,3	98,6	103,5	104,2	101,2	104,2	102,4	101,0	110,2
	B 92,4	102,3	95,0	102,9	101,6	105,1	98,5	101,9	104,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 97,0	112,9	112,2	123,4	117,3	108,4	111,9	109,2	120,8	132,2	136,5	145,1
	B 143,0	130,3	120,9	118,2	121,9	123,7	117,0	117,7	117,7			
Relacja ceny skupu ^a żywca wieprzowego do ceny targowiskowej żyta	A 5,4	5,6	5,4	6,0	5,7	5,9	6,3	6,2	5,9	6,3	6,7	6,9
	B 6,8	6,9	6,0	6,6	6,5	7,3	7,2	7,1	7,8			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc = 100	A 86,8	107,4	112,6	95,8	102,2	104,3	94,7	111,0	101,0	99,7	98,1	98,5
	B 91,2	103,3	113,1	91,1	110,1	96,1	98,7	106,3*	99,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 101,2	108,2	93,7	108,9	104,3	106,4	102,8	111,6	109,1	109,3	108,8	109,5
	B 115,0	110,7	111,1	105,6	113,8	105,0	109,4	104,8*	102,8			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100	A 26,1	119,9	128,0	139,5	129,7	107,2	115,7	76,6	139,9	108,5	85,9	115,9
	B 34,1	91,4	131,9	109,2	117,4	120,0	100,8	117,7	97,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 115,0	146,9	92,9	114,2	114,5	104,7	127,6	87,6	109,7	142,3	105,3	104,1
	B 136,0	103,6	106,8	83,6	75,7	84,8	73,9	113,5	78,8			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011 r.													
B – 2012 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) ..	A	278	527	824	1017	1243	1581	1980	2362	2696	3016	3510	4439
	B	270	570	800	1203	1522	2012	2225	2656	3295			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	52,3	66,2	73,2	74,5	79,8	83,3	90,0	97,4	92,0	97,4	93,1	102,6
	B	97,1	108,2	97,1	118,3	122,4	127,3	112,4	112,4	122,2			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	65,4	109,7	122,9	101,9	99,5	98,6	102,1	104,1	101,9	97,8	95,3	116,0
	B	77,0	100,9	119,0	96,3	105,8	97,5	104,2	99,2	91,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	90,8	100,2	100,2	102,4	103,4	96,1	94,7	105,4	105,9	105,1	109,1	103,1
	B	121,4	111,7	108,2	102,2	108,7	107,6	109,8	104,6	93,6			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	2,8	.	.	3,3	.	.	3,2	.	.	2,9
	B	.	.	2,4	.	.	2,4
netto ^d (w %)	A	.	.	2,1	.	.	2,7	.	.	2,7	.	.	2,4
	B	.	.	1,8	.	.	1,9
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (w mln zł; ceny bieżące)													
	A	.	.	207,6	.	.	458,3	.	.	739,4	.	.	1082,4
	B	.	.	183,1	.	.	454,3
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	133,9	.	.	111,8	.	.	122,7	.	.	115,0
	B	.	.	88,2	.	.	99,1
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e (stan w końcu okresu)													
	A	91948	92006	92179	90455	90594	90995	91254	91367	91690	91954	91919	91738
	B	91390	91424	91800	92176	92618	92864	93099	93344	93702			
w tym spółki handlowe	A	4498	4523	4509	4526	4554	4585	4606	4616	4643	4690	4722	4739
	B	4765	4785	4811	4856	4895	4920	4939	4957	4990			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	532	534	533	534	535	541	545	547	548	553	561	560
	B	561	564	573	583	587	592	593	595	600			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.